

СТАНОВИЩЕ

От Доц. Д-р Калина Златкова Трифонова-Славейкова д.м,
Катедра по “Оториноларингология и офталмология”,
При Медицински факултет към Тракийски Университет – Стара Загора
Въз основа на заповед No 109-184/08.04.25 г. на Ректора на
Медицински университет-Варна

Относно: дисертационния труд на Д-р Владислава Николаева Йоцова, докторант в редовна форма на обучение, към катедра по „Очни болести и зрителни науки“ при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна на тема: „Съвременни възможности за диагностика на еднотелната дистрофия на Фукс“ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Офталмология“, професионално направление 7.1 „Медицина“, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт с научен ръководител Чл. Кор. Проф. Д-р Христина Николова Групчева, д.м.н. FEBO, FICO (Hon), FBCLA, FIACLE

Сведения за дисертанта:

Д-р Владислава Николаева Йоцова завършва средното си образование в ГПЧЕ „Екзарх Йосиф“, гр. Разград през 2007 г. През 2013 г. завършва медицина в Медицински университет, гр. Плевен. През 2018 г. придобива специалност „Офталмология“ от МУ-Варна. От 2019 г. е лекар-ординатор в УСБОБАЛ – Варна. От 2020 г. е асистент към УС „Медицински оптик“. Освен това в периода между 2014 и 2020 г. работи в оптика Джой. От 2020 г. д-р Йоцова е редовен докторант към катедра „Очни болести и зрителни науки“ към Медицински университет, гр. Варна. Д-р Йоцова непрекъснато повишава квалификацията си като посещава многобройни курсове и конгреси. По време на докторантурата си води упражнения на студенти по медицина и дентална медицина. Владее отлично английски език, както и има основни познания по немски език. Има много добра компютърна грамотност.

Данни по оформянето на дисертацията:

Дисертационният труд е с обем 179 стандартни страници и е онагледен с 43 фигури и 34 таблици. Библиографията включва 217 литературни източника, от които 2 на кирилица и 215 на латиница. Дисертационният труд включва следните части: използвани съкращения - 2 стр.; фигури – 3 стр; таблици – 3 стр.; резюме на

български и на английски език; въведение – 5 стр.; литературен обзор – 44 стр.; цел и задачи- 1 стр.; Методи и материали - 17 стр.; резултати -41 стр.; обсъждане- 22 стр.; обобщение – 2 стр.; изводи и приноси; Така структурираният дисертационен труд съдържа всички необходими компоненти и отговаря на изискванията по отношение на оформление, дължина и структура.

Актуалност на проблема: Д-р Владислава Йоцова разглежда най-съвременните методи по отношение на диагностиката и проследяването на пациенти с дистрофия на Фукс. Всеки метод си има своите предимства и недостатъци, като най-големият недостатък на спекуларната микроскопия е невъзможността за използване при напредналите случаи с намалена прозрачност на роговицата. Разглеждането на двата метода дава възможност за по-добра оценка на състоянието на пациентите. Голямата честота на заболяването в застаряващата популация и по-високата честота на катаракти при пациенти с Фукс акцентира върху необходимостта от по-засилен скрининг при пациентите преди катарактална хирургия.

Литературният обзор е достатъчно подробен и увлекателен. Адаптирани са много фигури и таблици, което прави още по-добро онагледяването при въвеждане в проблема. Разгледани са всички съвременни методи за диагностика и лечение на Фуксовата дистрофия, както и рисковите фактори и патофизиологията на заболяването. Разгледани са новостите както при метикаментозното лечение- хиперосмотични контактни лещи, така и при оперативното лечение – Hemi-DMEK, регенеративно лечение с ROCK-инхибитори и тъканно инженерство.

Целта на проведеното от д-р Йоцова проучване е да се анализират и оценят топографските и микроструктурните показатели на роговицата при пациенти с различна степен на дистрофия на Фукс, изследвани с Pentacam Scheimpflug томография и спекуларна микроскопия. Целта е правилно формулирана, като от нея изхождат 5 точно поставени задачи.

Проучването е проведено на територията на Университетска специализирана болница по очни болести за активно лечение – УСБОБАЛ – Варна в периода **май 2023- декември 2024 година**. Изследването е одобрено от Комисията по етика на научните изследвания при МУ-Варна, протокол № 130/20.04.2023г. Всички пациенти/респ. техните законни представители са подписали информирано съгласие преди извършването на прегледа и изследванията, след предварително разясняване на целта и методите. Всички процедури са в съответствие с изискванията на добрата клинична практика и етичните стандарти на Световната медицинска асоциация. Подборът на пациенти се базира на **точно дефинирани критерии**. **Изводката**, която е включена в изследването, е достатъчно голяма, предвид средната честота на заболяването.

Изследвани са общо 89 индивиди, от които жените са 58 (65,17%), а мъжете са 31 (34,83%). Пациентите са разпределени в две основни групи: I контролна група

- 42 пациенти (84 очи) без данни за наличие на еднотелна дистрофия на Фукс; II група - 47 индивиди (94 очи) с наличие на еднотелна дистрофия на Фукс. Всяка група е разделена на подгрупи през 10-годишен интервал. След снемане на медицинска и фамилна анамнеза, всички субекти са преминали през щателен офталмологичен преглед, който включва най-добра коригирана зрителна острота, измерване на вътреочното налягане, биомикроскопия, изследване на очно дъно, спекуларна микроскопия и роговична томография. Пациентите са изследвани с помощта на спекуларен микроскоп Nidek CEM-530 и Pentacam HR Oculus томограф. Всеки участник в проучването е бил детайлно разпитан за субективните и обективните оплаквания от страна на очите и техните придатъци, предхождащи заболявания или травми и тяхното медикаментозно или хирургично лечение, анамнеза за глаукома, носене на контактни лещи, а също така и за съпътстващи системни заболявания, тяхната давност и прилаганата терапия. Получената информация е попълнена в анкетна карта, специално разработена за пациенти с еднотелна роговична дистрофия на Fuchs.

Статистическите методи за анализ на данните са добре подбрани като са използвани дескриптивен анализ, Independent-Samples T-test, Paired-Samples T-test и One-Way ANOVA за сравняване на данните. За осъществяване на статистическия анализ е използван SPSS 19. Получените данни са представени в графичен и табличен вид.

Всички поставени задачи са изпълнени в **резултатите**, които са добре онагледени в таблици. Микроструктурният анализ на роговицата при пациенти с еднотелна дистрофия на Фукс показва значително намаляване на плътността на ендотелните клетки на роговицата с прогресиране на заболяването. От получените резултати от денситометрията се потвърждава, че с напредване на заболяването се увеличава обратното разсейване на светлината от роговичните слоеве. С напредване на възрастта при пациентите с роговична дистрофия на Фукс се наблюдава по-голямо изместване на най-тънката точка на роговицата спрямо центъра на зеницата и се нарушава правилната форма на изопаките от топографските карти, получени с помощта на Pentacam Scheimpflug томограф. Централната роговична дебелина при еднократен преглед не може да бъде сама по себе си показател за тежестта на заболяването, поради анатомични особености, но може да се използва като маркер за прогресия при проследяване на пациенти с фуксова дистрофия.

Добре е оформена и **дискусията**, в която резултатите на автора са сравнени с тези, проведени в други държави като Индия, Иран и Китай. Разглежда се и ролята на изкуствения интелект.

Най-ценните **изводи** са свързани с установяване на демографските особености на пациенти с Фукс сред българската популация. Потвърждава се по-голямата честота на заболяването сред жените, но за сметка на това по-тежко

протичане при мъжете. Резултатите от анкетната карта показват изненадващо слабата информираност на пациентите по отношение на заболяването, особено сред мъжете.

Най-големият **принос** на дисертационния труд е от научно-приложен характер. За първи път е направено проучване и анализ на резултатите от спекуларна микроскопия и Pentacam Scheimpflug томография при пациенти с фуксова дистрофия разделени по възраст и пол на територията на България. Изключително ценен и единствен по рода си в българската литература е и подробния литературния обзор, както и анализа на микроструктурните различия в ендотела при пациенти с еднотелна дистрофия на Фукс и здрави контроли.

Единственият **недостатък** на проучването е крос-секционния тип на провеждане, но в последствие авторът може да проследи пациентите и това да се превърне в бъдеща разработка. Едно лонгитудинално проучване макар и много по-трудоемко би дало по-точни резултати по отношение на проследяване на прогресията и усложненията на болестта.

Във връзка с дисертационния труд д-р Йоцова представя **две публикации**, на едната от които е единствен автор, с което покрива минималните наукометрични показатели за придобиване на ОНС „доктор“.

Заклучение:

Така разработеният дисертационен труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Офталмология“ като демонстрира качества и възможности за самостоятелно провеждане на научно изследване.

На базата на гореизложеното предлагам на Научното жури да гласува **положително** за присъждането на образователната и научна степен „ДОКТОР“ на д-р Владислава Николаева Йоцова, както и аз самата гласувам положително.

Гр. Стара Загора
20.05.25 г.

С уважение:...

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/доц. Д-р К. Трифонова, дм/